

C-946/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2019. december 27.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Egyesült Királyság)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. december 19.

Fellebbező:

MG

Ellenérdekű fél:

HH

[omissis]

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ TERJESZTETT**ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALRA UTALÓ HATÁROZAT**

[omissis]

A BÍRÓSÁG A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. Az EU működéséről szóló szerződés 267.cikke alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:
 - 1) Az 1215/2012/EU rendelet (a továbbiakban: **átdolgozott „Brüsszel I” rendelet**) 4. cikkének (1) bekezdése közvetlenül kikényszeríthető jogot biztosít-e az olyan személyeknek, akik valamely tagállamban lakóhellyel rendelkeznek?
 - 2) Amennyiben az előző kérdésre igenlő választ kell adni:

- a) köteles-e a tagállam többek között *anti-suit injunction* (perlési tilalom) meghozatala révén orvosolni az említett jog amiatt bekövetkező megsértését, hogy a szóban forgó személlyel szemben harmadik államban bírósághoz fordulnak [(Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem első része) eredeti 2. o.]?
 - b) kiterjed-e ez a kötelezettség arra az esetre is, ha a harmadik állam bíróságai előtt hivatkozható jogalapot a tagállam bíróságai előtt alkalmazandó jog alapján nem lehet felhozni?
2. A Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikke („Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalma”) által előírt kiegészítő adatokat e határozat melléklete rögzíti.

[omissis]

[(Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem második része) eredeti 1. o.]

A 2019. DECEMBER 19-I HATÁROZAT MELLÉKLETE

A. [A felek képviselőinek adatai] [omissis]

1. [omissis]

B. TÉNYÁLLÁS

2. MG az Egyesült Államokban született. MG uniós polgár, mivel 2017. februárban máltai állampolgárságot szerzett. Emellett MG Saint Kitts és Nevis állampolgárságával is rendelkezik. MG az Egyesült Királyságban rendelkezik (az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet¹ 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett) lakóhellyel.
3. HH Új-Zélandon született és új-zélandi állampolgár. Emellett HH uniós polgár, mivel 2017. februárban máltai állampolgárságot szerzett. 2019 elejét megelőzően néhány éven keresztül az Egyesült Királyságban rendelkezett (az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett) lakóhellyel, jelenleg azonban Új-Zélandon él.
4. MG és HH 2013 és 2019. január között párkapcsolatban állt egymással. Nem házasodtak össze, de együtt éltek. A felek a kapcsolatuk fennállása alatt rendszeresen utaztak és több időt töltöttek külföldön, mint az Egyesült Királyságban, de (MG házában élve) több időt töltöttek Londonban, mint bárhol

¹ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) (HL 2012. L 351, 1. o.).

másutt. A felek [eredeti 2. o.] a szabadságuk alatt némi időt Új-Zélandon töltöttek, ahol meglátogatták HH családját, és ott gazdaságot vásároltak. A kapcsolatnak MG vetett véget.

5. Kapcsolatuk fennállása alatt a felek MG pénzét felhasználva (világszerte) több értékes ingó és ingatlan vagyontárgyat vásároltak. E vagyontárgyak MG neve alatt, együttesen MG és HH neve alatt, kizárólag HH neve alatt vagy HH ellenőrzése alatt álló társaságok neve alatt vannak nyilvántartva. A vagyontárgyak között i. egy olaszországi villa; ii. új-zélandi gazdaság és mezőgazdasági vállalkozás (amelyek tulajdonosa olyan új-zélandi társaság, amelynek részesedéseivel a felek rendelkeznek); (iii) Svájcban lévő sportkocsik; iv. sportkocsik megvásárlására szánt előlegek, és iv. az Amerikai Egyesült Államokban amerikai vállalkozásokba befektetett pénzeszegek szerepelnek.
6. MG azt állítja, hogy kapcsolatuk fennállása alatt HH fizikailag és érzelmiileg is bántalmazta őt. HH ezt tagadja. MG arra hivatkozik, hogy a megvásárolt vagyontárgyak kizárólag azért kerültek HH nevére vagy ellenőrzése alá, mert HH e célból jogtalan nyomást gyakorolt rá. HH ezt tagadja. HH azt állítja, hogy MG azt akarta, hogy HH tulajdoni részesedéssel rendelkezzen a vagyontárgyakban.

C. ELJÁRÁSI ELŐZMÉNYEK

C.1 Az angliai eljárás

7. 2019. februárban és márciusban az MG-t képviselő angol ügyvédek és a HH-t képviselő angol ügyvédek között levélváltás történt a kapcsolat fennállása alatt megszerzett vagyon tulajdonjogának kérdésében.
8. 2019. március 26-án MG keresetet terjesztett a High Court of England and Wales (felsőbíróság [Anglia és Wales], Egyesült Királyság) elé (a továbbiakban: **angliai eljárás**), amelyben annak megállapítását kérte, hogy HH helyett ő a vagyontárgyak tulajdonosa. Érdemi keresetét az alábbiakra alapozza:²
 - 8.1 az angol jog méltányossági szabályaira: MG azzal érvel, hogy hacsak HH nem tudja bizonyítani, hogy MG HH-t meg kívánta ajándékozni a vagyontárgyakkal, abból, hogy MG ingyenesen íratott HH nevére vagyontárgyakat, az következik, hogy HH e vagyontárgyak tekintetében MG vagyonkezelőjének minősül. [eredeti 3. o.]
 - 8.2 a jogalap nélküli gazdagodás angol jogi szabályozására: MG azzal érvel, hogy HH köteles visszaszolgáltatni a vagyontárgyakon fennálló minden

² Ezenfelül MG a 2019. november 12-i keresetkiegészítésében i. kártérítést követelt HH-től amiatt, hogy az amerikai vállalkozásokba befektetett pénzeszegek helytelen felhasználásából következően az megszegte a vagyonkezelői kötelezettségeit, és ii. perbehívott egy (HH ellenőrzése alatt álló) svájci társaságot másodrendű alperesként.

olyan tulajdoni részesedést, amelyhez HH jogtalan befolyás gyakorlásával vagy méltánytalan magatartással jutott hozzá.

9. HH-t 2019. március 28-án értesítették az angliai eljárásról.
10. HH arra hivatkozott, hogy az angol bíróság nem rendelkezik joghatósággal MG keresetének elbírálására. Nicholas Lavender, a High Court (felsőbbíróság) bírója 2015. június 25-én kelt (a **B. mellékletben** szereplő) határozatával úgy ítélte meg, hogy a High Court (felsőbbíróság) az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján joghatósággal rendelkezik MG keresetének elbírálására. Közelebbről:
 - 10.1 az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet vonatkozott a felek jogvitájára. Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában szereplő kivétel nem volt alkalmazható amiatt, hogy az angol jog értelmében nem lehet úgy tekinteni, hogy az MG és HH kapcsolatához hasonló kapcsolatok „a házassághoz hasonló joghatóságokkal járnak”.
 - 10.2 HH 2019. januárig rendelkezett lakóhellyel az Egyesült Királyságban, és a kereset előterjesztésekor az Egyesült Királyság volt az utolsó ismert lakóhelye.³
 - 10.3 az olasz ingatlant illetően MG keresete nem tartozott az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 24. cikkének (1) bekezdésében szereplő kizárólagos joghatósági rendelkezés hatálya alá. Az MG által kért intézkedés a HH-val való viszonyában fennálló jogokra és kötelezettségekre, nem pedig dologi jogokra vonatkozott.
11. Ezenfelül Nicholas Lavender bíró úgy határozott, hogy az angol nemzeti jog nemzetközi magánjogi szabályainak⁴ alkalmazása révén a High Court (felsőbbíróság) akkor is joghatósággal rendelkezne MG keresetének elbírálására, ha HH nem rendelkezne az Egyesült Királyságban az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelemben vett lakóhellyel (és egyetlen tagállamban sem rendelkezik lakóhellyel).
12. Ezenfelül 2019. június 25-én HH visszavonta az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 34. cikkén alapuló, az angol eljárás felfüggesztése iránti kérelmét⁵ (bár

³ A Hypotecni banka a.s. kontra Lindner ügyet (C-327/10, ECLI:EU:C:2011:745) alapul véve.

⁴ Az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az említett angol jogi szabályok alkalmazandók, mivel HH nem rendelkezett Máltán lakóhellyel annak ellenére, hogy máltai állampolgár volt. Nicholas Lavender bíró úgy határozott, hogy amennyiben az angol jogi szabályok alkalmazandók, az MG keresete és Anglia közötti kapcsolat elégséges ahhoz, hogy a keresetnek HH részére történő joghatóságon kívülre kézbesítését indokolja, és hogy MG keresetének elbírálására Anglia a *forum conveniens*.

⁵ HH ezt a kérelmet 2019. június 17-én terjesztette elő. MG arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 34. cikk nem alkalmazható, mivel a 34. cikk (1) bekezdésében szereplő több feltétel sem teljesül.

hivatalosan nem fogadta el e cikk alkalmazhatatlanságát), és a High Court (felsőbíróság) e kérelmet hivatalosan elutasította. **[eredeti 4. o.]**

13. Az angliai eljárás keretében HH az angol bíróságnál kötelezettségvállalást tett arra vonatkozóan, hogy az MG keresetének tárgyát képező vagyontárgyak tekintetében nem köt semmilyen ügyletet. Ezenfelül MG kérelmére a svájci bíróság (a 2007. évi Luganói Egyezmény⁶ 31. cikke alapján az angliai eljárás támogatása céljából) biztosítási intézkedésként megtiltotta a Svájcban lévő sportkocsikra vonatkozó mindennemű ügyletkötést.
14. A High Court (felsőbíróság) joghatóságra vonatkozó határozatai ellen nem terjesztettek elő fellebbezést. Az angliai eljárás továbbra is folyamatban van.

C.2 Az új-zélandi eljárás

15. 2019. március 25-én (vagyis az angliai eljárás megindítása előtt egy nappal) HH keresetet terjesztett az új-zélandi Family Court (családjogi bíróság) elé (a továbbiakban: **új-zélandi eljárás**), amelyben az új-zélandi Property (Relationships) Act 1976 (as amended) (a módosított, a vagyonmegosztásról szóló 1976. évi törvény; a továbbiakban: **1976. évi törvény**) alapján a felek által a kapcsolatuk fennállása alatt megszerzett vagyon megosztását kérte.
16. Új-Zéland 1976. évi törvényét – amennyiben alkalmazandó – az alábbiak jellemzik:
 - 16.1 A (rendszerint legalább 3 évig) együtt élő élettársak különválására alkalmazandó.
 - 16.2 Különbséget tesz „közös tulajdon” és „külön tulajdon” között.
 - 16.3 Akként rendelkezik, hogy a kapcsolat fennállása során szerzett vagyont (a továbbiakban: közös tulajdon) néhány kivételtől eltekintve egyenlő arányban kell megosztani.
 - 16.4 Az a világon bárhol található ingóságokra és az Új-Zélandon fekvő ingatlanokra vonatkozik.
 - 16.5 Az adott esetben az Új-Zélandon fekvő ingatlanokra akkor is alkalmazható, ha a házastársak vagy élettársak egyike sem rendelkezik lakóhellyel Új-Zélandon. A törvény adott esetben az ingóságokra akkor alkalmazható, ha a kérelem előterjesztésének időpontjában a házastársak vagy élettársak egyike (az új-zélandi jog értelmében) lakóhellyel rendelkezik Új-Zélandon. **[eredeti 5. o.]**

⁶ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2007. október 30-án Luganóban aláírt egyezmény (HL 2009. L 147/5.).

- 16.6 Az új-zélandi jog szempontjából az 1976. évi törvény teljes körű szabályozást tartalmazó törvénykönyvnek minősül. Az új-zélandi bíróság nem engedélyezi a kereset tárgyát képező vagyontárgyak tulajdonjogának külföldi jog alkalmazásával történő megállapítását.
- 16.7 Az új-zélandi bíróság fenntartja a jogot arra, hogy mérlegelési mozgásterének gyakorlása révén *forum conveniens*-re hivatkozással a saját joghatóságának hiányát állapítsa meg ingóságokra vagy ingatlanokra vonatkozó határozatok meghozatalát illetően.
17. HH angliai eljárásban tett kötelezettségvállalásaira tekintettel MG-t nem értesítették az új-zélandi eljárásról.⁷ MG azonban tudomással bír ez utóbbi eljárásról.

C.3 MG *anti-suit injunction* iránti kérelme

18. 2019. április 9-én MG az angliai eljárásban kérte, hogy tiltsák meg HH-nak az új-zélandi eljárás folytatását (ez az intézkedés a *common law* jogrendszert alkalmazó országokban „*anti-suit injunction*” [perlési tilalom] néven ismert).
19. MG azzal érvelt, hogy az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján ő kizárólag Angliában perelhető.⁸ Előadta, hogy a High Courtnak (felsőbbíróság) meg kell védenie ezt a jogát oly módon, hogy *anti-suit injunction*-t hoz a harmadik állam bírósága előtt vele szemben keresetet indító vagy eljárást folytató személlyel szemben. Másodlagosan azzal érvelt, hogy e jog olyan lényeges tényező, amelyet a High Courtnak (felsőbbíróság) figyelembe kell vennie annak eldöntése során, hogy a *common law* alapján őt megillető általános hatáskör gyakorlásával elrendel-e *anti-suit injunction*-t.
20. Nicholas Lavender bíró a 2019. július 23-án kelt határozatával (a továbbiakban: **C. melléklet**) elutasította az *anti-suit injunction* meghozatala iránti kérelmet. Úgy határozott, az uniós jog kifejezetten nem írja elő, hogy az Unióban lakóhellyel rendelkező valamely személyt a 4. cikk (1) bekezdése alapján megillető „jog” ilyen módon kellene megvédeni. Közelebbről, Nicholas Lavender bíró megjegyezte, hogy az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet rendelkezései e „jog” „*megsértésének*” esetére jogorvoslatként nem írnak elő *anti-suit injunction*-t. Nicholas Lavender bíró ennek megfelelően úgy határozott, hogy az *anti-suit injunction* alkalmazhatósága nem automatikus. **[eredeti 6. o.]**

⁷ A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem EUB elé terjesztésének időpontjában az új-zélandi eljárásról MG-t még nem értesítették és az angol bíróság biztosítási intézkedést rendelt el, így amennyiben HH az új-zélandi eljárásra vonatkozóan kézbesítést kíván, ezt először be kell jelentenie az angol bíróságnak, hogy az angol bíróság eldönthesse, engedélyezi a számára vagy a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő kérdések elbírálásáig megtiltja-e azt.

⁸ A felek jogvitájára az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 4. cikkének (1) bekezdésétől való eltérések egyike sem alkalmazható.

21. Nicholas Lavender bíró ezen érvelés részeként két olyan korábbi ügyet⁹ is figyelembe vett, amelyben az angol Court of Appeal (fellebbviteli bíróság, Egyesült Királyság) úgy határozott, hogy a 44/2001 rendelet¹⁰ 20. cikkének (1) bekezdése és az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 22. cikkének (1) bekezdése a munkavállalóknak jogot biztosít arra, hogy a munkáltatójuk ne perelhesse őket a lakóhelyük tagállamán kívül, és hogy a velük szemben harmadik államban történő bírósághoz fordulást *anti-suit injunction* meghozatala révén meg kell tiltani. Nicholas Lavender bíró ugyanakkor megállapította, hogy a precedenshez kötöttség angol elve alapján nem köteles megállapítani, hogy az Unióban lakóhellyel rendelkező személyek 4. cikk (1) bekezdésén alapuló „jogát” a munkavállalók 22. cikk (1) bekezdésén alapuló „jogával” azonos módon kell védeni.
22. Nicholas Lavender bíró – annak megállapítását követően, hogy az *anti-suit injunction* alkalmazhatósága nem automatikus – külön azt is megállapította, hogy a 4. cikk (1) bekezdésén alapuló „jog” fennállása egymagában nem kezelhető jelentős tényezőként az *anti-suit injunction common law* alapján őt megillető általános hatáskör gyakorlásával történő meghozatala mellett vagy az ellen szóló tényezők vizsgálata során. Nicholas Lavender bíró ennek alapján úgy határozott, hogy az új-zélandi eljárás HH általi folytatása nem zaklatásszerű vagy visszaélásszerű, így ez nem indokolja *anti-suit injunction* meghozatalát.
23. Nicholas Lavender bíró 2019. július 29-én engedélyezte, hogy MG fellebbezést terjesszen elő az *anti-suit injunction* meghozatalának elutasításával szemben.

D. A JELEN ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELEM ELŐTERJESZTÉSÉNEK INDOKAI

D.1 A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) határozata

24. A fellebbezést a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) [omissis] 2019. december 3-án tárgyalta.
25. 2019. december 12-én a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) meghozta határozatát (a továbbiakban: **A. melléklet**):
- 25.1 A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) egyetértett Nicholas Lavender bíró arra vonatkozó következtetésével, hogy az *anti-suit injunction*-nak az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet 22. cikkének (1) bekezdésén alapuló jogok

⁹ *Samengo-Turner v J&H Marsh & McLennan (Services) Ltd* [2007] EWCA Civ 723; [2007] 2 All ER (Comm) 813; *Petter v EMC Europe Ltd* [2015] EWCA Civ 828; [2015] 2 CLC 178.

¹⁰ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.).

védelme céljából történő meghozatalára vonatkozó korábbi nemzeti határozatok a 4. cikk (1) bekezdése kapcsán nem kötik az angol bíróságokat.

25.2 Kifejtette, hogy az *anti-suit injunction* meghozatalának tárgyában történő határozathozatala előtt az előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdéseknek az EUB általi elbírálása szükséges. **[eredeti 7. o.]**

25.3 Kifejtette, hogy nem kívánja alkalmazni a 4. cikk (1) bekezdésének jelentését és hatályát illetően MG által követett értelmezést amiatt, hogy az *anti-suit injunction* alkalmazásának célja annak megakadályozása, hogy HH az új-zélandi 1976. évi törvény alapján keresetet indítson, mivel a szóban forgó jogalapot Angliában nem hozhatja fel.

D.2 A releváns nemzeti jog

26. Az angol bíróság *anti-suit injunction* meghozatalára vonatkozó hatáskörének forrása a Senior Courts Act 1981 (a felsőbb szintű bíróságokról szóló 1981. évi törvény) 37. cikkének (1) bekezdése, amely a következőképpen rendelkezik: „*a High Court (felsőbíróság) végzésével [...] minden olyan esetben hozhat (ideiglenes vagy végleges) intézkedést, amelyben ez számára helyénvalónak és célszerűnek tűnik.*”
27. Az *anti-suit injunction* a külföldi bíróságnál perelni kívánó személy és nem maga a külföldi bíróság ellen irányul. Az *anti-suit injunction* megsértése az angol bíróság megsértésének minősül. A bíróság megsértése elzárást, bírságot vagy vagyonekobjzást is maga után vonhat.
28. Az angol bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy *anti-suit injunction*-t hozzon HH-val szemben, mivel MG az ezen intézkedés iránti kérelmét az angliai eljárás keretében, annak támogatása céljából terjesztette elő és HH az angliai eljárás szempontjából az angol bíróság joghatósága alá tartozik.
29. Az angol bíróság az *anti-suit injunction* meghozataláról mérlegelési mozgásterében határoz, bár azt rendszerint elrendeli, ha az alperes egy másik országban kíván perelni és a felperes szerződés alapján kizárólag Angliában perelhető (az angol bíróság kizárólagos joghatóságát kikötő megállapodás miatt), vagy ha valamely másik országban történő eljárás zaklatásszerű vagy visszaélásszerű lenne.
30. A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) ismertette az *anti-suit injunction* meghozatalára vonatkozó mérlegelési mozgástér gyakorlásának módját:

[50] [...] *anti-suit injunction* abban az esetben hozható, ha arra igazságtalanság elkerülése miatt van szükség, ugyanakkor el kell ismerni, hogy ez elkerülhetetlenül a külföldi bíróság eljárásába történő beavatkozásnak minősül, és e hatáskört körültekintően kell gyakorolni: *British Airways Board v Laker Airways Ltd* [1985] AC 58. Amennyiben valamely

jogorvoslat mindkét joghatóság keretében rendelkezésre áll, az angol bíróság kizárólag abban az esetben hoz *anti-suit injunction*-t, ha a külföldi bíróság előtti eljárás zaklatásszerű vagy visszaélásszerű lenne: *Société Nationale Industrielle Aerospatiale v Lee Kui Jak* [1987] AC 871 (PC). A House of Lords (Lordok Háza, Egyesült Királyság) megállapította, hogy az *anti-suit injunction* elrendelése még szigorúbb feltételekhez van kötve azokban az esetekben, amelyekben az alperes *anti-suit injunction* elrendelése esetén sehol máshol nem fordulhatna bírósághoz. Ezek az úgynevezett „egyetlen bírói fórumon elbíráható ügyek”, amelyre példa a jelen ügy. A House of Lords (Lordok Háza) a *British Airways v Laker* ügyben megállapította, hogy ilyen esetekben is hozható a külföldi eljárást tiltó intézkedés, azonban csak akkor, ha a külföldön történő eljárás olyannyira **[eredeti 8. o.]** méltánytalan lenne, hogy azt valamely méltányos jog megsértésének lehetne tekinteni. Leslie George Scarman bíró ezt a 95. oldalon a következőképpen fogalmazta meg:

„Hangsúlyozni kívánom, hogy ez az általánosan alkalmazandó megközelítés és elv. E megközelítés során körültekintően kell eljárni, mivel az olyan intézkedés, amely megtiltja, hogy az angol bíróság joghatósága alá tartozó személy olyan külföldi bíróságtól kérjen jogorvoslatot, amelynél a szükséges tényállás bizonyítása esetén jogalappal rendelkezik, e külföldi bíróság előtti eljárásba történő beavatkozásnak minősül még akkor is, ha rejtett és közvetett beavatkozásról van szó. Az óvatosság még »forum conveniens« esetében, vagyis abban az esetben is szükséges, ha valamely jogorvoslat az angol és a külföldi bíróság előtt is kérhető. Egyértelmű, hogy az óvatosság nagyon is szükséges abban az esetben, ha az angol bíróság előtt nem lehetséges jogorvoslattal élni olyan jogalap tekintetében, amelyet a tényállás bizonyítása esetén a külföldi bíróság elismer és érvényesíthet.

Az angol bíróság azonban ez utóbbi esetben is hatáskörrel rendelkezik az intézkedés elrendelésére, ha a külföldi bírósághoz fordulás az adott körülmények között olyannyira méltánytalan, hogy az a »széles körű és rugalmas« méltányosság angol jogi elvével összhangban a felperes méltányos joga megsértésének tekinthető. A szóban forgó jog az adott körülmények között méltánytalan, tehát igazságtalan külföldi eljárásnak az alperes általi indításával szembeni védelemre való jogosultság. A külföldi perelhetőség tilalmára vonatkozó méltányos jog kizárólag akkor keletkezik, ha a méltánytalanság olyan mértékű, hogy az angol bíróságnak be kell avatkoznia az igazságtalanság megelőzése érdekében. A szóban forgó ügyek száma tehát csekély, de az erre vonatkozó hatáskör fennáll és azt fenn kell tartani.”

[51] Dicey¹¹ ezen elv hatását (a 12-089. pontban) a következőképpen foglalja össze:

„Úgy tűnik, a helyes értelmezés szerint erős hatással jár az, ha a bíróság az alperesnek megtiltja a bírósághoz fordulást olyan esetben, amelyben ez valójában azt eredményezi, hogy az érdemi keresetet bíróságon nem fogják elbírálni, és a bíróság csak a szokásosnál kényszerítőbb erejű jogalap fennállása esetén határozhat úgy, hogy ezen intézkedést az igazság megköveteli.”

31. Az ilyen helyzet minősül „**egyetlen bírói fórumon elbírálható ügynek**”. HH az angol bíróság előtt nem érvényesítheti a követelését Új-Zéland 1976. évi törvénye alapján, mivel i. az 1976. évi törvény nem része az angol jognak, és ii. az angol bíróságok nem alkalmaznák az új-zélandi jogot a feleknek a kapcsolatuk fennállása alatt megszerzett vagyontárgyak tulajdonjogával kapcsolatos jogvitájára. Az angol jog a vagyon megosztásáról kizárólag házasság felbontása vagy bejegyzett élettársak életközösségének megszűnése esetére rendelkezik (a szerelmi kapcsolat keretében együtt élő párok kapcsolata megszakadásának esetére azonban nem vonatkozik).

D.3 A releváns uniós jog

32. Az uniós jog nem teszi lehetővé, hogy a tagállami bíróságok *anti-suit injunction* meghozatalával megtiltsák, hogy valamely személy egy másik tagállam bíróságához forduljon (lásd: Turner kontra Grovit ítélet, C-159/02 ügy, ECLI:EU:C:2004:228, amelyben a Bíróság megjegyezte, hogy az ilyen intézkedés valamely külföldi bíróság joghatóságába történő beavatkozásnak minősül és összeegyeztethetetlen **[eredeti 9. o.]** az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet előzményének alapját képező, kölcsönös bizalom elvével).

A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát azonban valamely személy harmadik állam bíróságához fordulásának megtiltása képezi, ami fogalmilag nem tartozik az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet hatálya alá.

33. MG a keresetének alátámasztása céljából a következőkre hivatkozott:

33.1 A 4. cikk (1) bekezdésének kötelező jellegű megfogalmazására és az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet alapját képező, joghatósággal kapcsolatos bizonyosság fontosságára.

33.2 Az EUB azon ítélkezési gyakorlatára, amelynek értelmében a 4. cikk (1) bekezdése (és annak előzménye) az alperesek védelmét szolgálja és az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet (és előzményének) rendelkezései a

¹¹ Dicey, Morris és Collins, *Conflict of Laws* 15. kiad.

magánszemélyek egymás közötti jogviszonyában biztosítanak jogokat és írnak elő kötelezettségeket.¹²

- 33.3 Az uniós jogból eredő jogok megsértésének orvoslását célzó eszközök tekintetében a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség uniós elvére. MG az egyenértékűséget illetően azzal érvel, hogy az 4. cikk (1) bekezdése alapján öt megillető jog megsértése tekintetében az *anti-suit injunction*-nak ugyanolyan feltételek mellett kell rendelkezésre állnia, mint a kizárólag Angliában történő perléshez való (az angol nemzeti jog alapján), szerződésen alapuló jog érvényesülésének támogatását szolgáló *anti-suit injunction*-nak.
34. HH válaszában a korábbi jogi képviselői által előadott érvekre hivatkozott:
- 34.1 Az [MG] által előadott érvek az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet olyan sajátos értelmezésén alapulnak, amely magában a jogi aktusban nem jelenik meg.
- 34.2 A nemzeti ítélkezési gyakorlatban szereplő észrevételek alapján nem segít a máshol történő keresetindítás jogsértésként¹³ történő értelmezése, és a jogsértés abbahagyására kötelező intézkedés nem rendelhető el valamely rendelet által biztosított jogok kikényszerítése céljából, ha a szóban forgó intézkedés „a rendelet gépezetén kívül esik”.¹⁴ **[eredeti 10. o.]**
- 34.3 A Bíróság az Owusu ítéletben arra a következtetésre jut, hogy valamely tagállam bírósága nem állapíthatja meg a joghatóságának hiányát; a Bíróság nem állapít meg további követelményt a más joghatóságban történő eljárás megelőzéséhez.
35. A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) megjegyezte, hogy az *anti-suit injunction* nem jellemző a kontinentális jogrendszerekre, és hogy az átdolgozott „Brüsszel I” rendelet kifejezett rendelkezéseiben nem szerepel az MG által kért jogorvoslat. Megjegyezte, hogy a 33. és 34. cikkben előírt kivételek korlátozottsága a bírói fórum tényleges megválaszthatóságát feltételezi. Ezenfelül a Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak előírása, hogy az összes, egyetlen bírói fórumon elbírálnak ügyben a 4. cikk (1) bekezdésén alapuló jogokat *anti-suit injunction* révén kell érvényesíteni, i. nem támogatná az átdolgozott „Brüsszel I” rendeletnek az igazságszolgáltatás megbízható és harmonikus működésének elősegítésére (lásd az (1), (3), (16), (21), (23) és (34) preambulumbekendés) irányuló célját, és

¹² Például: Klomps kontra Michel ügy (C-166/80, ECU:EU:C:1981:137); Duijnsteer kontra Goderbauer ügy (C-288/82, ECLI:EU:C:1983:326); Handte kontra TMCS ügy (C-26/91, ECLI:EU:C:1992:268); Farrell kontra Long ügy (C-295/95, ECLI:EU:C:1997:168); Group Josi Reinsurance Company SA kontra UGIC ügy (C-412/98, ECLI:EU:C:2000:399); Owusu kontra Jackson ügy (C-281/02, ECLI:EU:C:2005:120).

¹³ Eras *Eil* [1995] 1 Lloyd’s Rep 64 at [76].

¹⁴ Eivalis S.A. v S.I.A.T. [2003] 2 Lloyd’s Rep 377 at [139].

ii. „*valamely külföldi állam jogszabályi rendelkezéseinek semlegesítése*” révén a nemzetközi udvariasság lényeges elvébe ütközne. A Court of Appeal (fellebbviteli bíróság) úgy ítélte meg, hogy a rendelet bizonyára kifejezetten rögzített volna egy ilyen mélyreható következményt.

a Bíróság részéről

MUNKADOKUMENTUM